

แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

GUIDELINES FOR STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION OF THE EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER THE SAMUTSAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

วิลาวลัย แสงประเสริฐ^{1*} และธีระพงศ์ บุศรากุล¹
Wilawan Sangprasert^{1*} and Theerapong Busarakoon¹

Received : 21 May 2020

Revised : 26 December 2020

Accepted : 27 December 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 254 คน จากประชากรทั้งหมด 716 คน 24 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพรวมของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.27$) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.24$) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.19$) และด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.16$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.11$) 2) แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ควรส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัด ความสนใจของ

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

¹Graduate Student of Master Degree Program in Educational
Administration, Siam Technology College

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: prawimol.b@gmail.com

นักเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการยกย่องและเชิดชูเกียรตินักเรียนที่ประกอบคุณงามความดี และควรมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ประสานความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น

คำสำคัญ: งานกิจการนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ABSTRACT

This research aims to 1) study the implementation of student affairs administration of the school expanding educational opportunities under the office of Samutsakorn Primary Educational Service Area and 2) study guidelines for student affairs administration of the school expanding educational opportunities under the office of Samut Sakhon Primary Educational Service Area. The sample group used in this research was 254 school teacher administrators from a total of 716 population of 24 schools. The research instrument was a 5-level estimation scale questionnaire. The quantitative and qualitative data were analyzed. Basic statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation and by structured interviews with 5 school administrators.

The results of the research were as follows 1) The overall picture of the student affairs administration of the school to expand educational opportunities under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office. At a good level ($\bar{X} = 4.22$), when considered on an individual side, it was found that the side with the highest average ranking was the promotion of school democracy ($\bar{X} = 4.34$), followed by the implementation of the assistance system Students ($\bar{X} = 4.27$), promoting and developing students in discipline, morality, ethics ($\bar{X} = 4.24$), evaluation of student affairs ($\bar{X} = 4.19$), and management of student affairs ($\bar{X} = 4.16$), the side with the final mean is student affairs planning ($\bar{X} = 4.11$). 2) Student affairs management approach is that the school administrators and teachers should encourage students to participate. In organizing various activities according to aptitude Student interest with learner focus there should be praise and respect for students who do virtuousness. and should be encouraged to have Exchange of experiences Coordinate cooperation that is beneficial to caring and helping students.

Keywords: Student affairs, Educational Opportunity Expansion Schools, Samut sakhon Primary Educational Service Area

บทนำ

การบริหารกิจการนักเรียนนอกจากจะเป็นงานในความรับผิดชอบของสถานศึกษาแล้วยังเป็นภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ เอาใจใส่ดูแลของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาโดยตรงและเป็นงานที่ต้องมีการปรับปรุงคัดสรรคักิจกรรมต่าง ๆ ให้ทันสมัย เป็นประโยชน์แก่นักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้ก้าวหน้า เสริมสร้างให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ จนสามารถพัฒนาตนเองให้เจริญงอกงามในทุกด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่สนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดของนักเรียน ทั้งยังเป็นการให้ครูอาจารย์มีโอกาสรู้จักนักเรียนมากขึ้น จนสามารถให้การช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียน เป็นคนที่ดี เก่ง มีความสุขและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขตามวิถีไทย รวมทั้งใส่ใจดูแลความประพฤติของนักเรียนให้ปฏิบัติตนในกรอบแห่งคุณงามความดีที่ควรจะทำได้ โดยวางรากฐานความรู้ ประสบการณ์ และพัฒนาจิตใจควบคู่กันไป จนทำให้ประสบความสำเร็จ และเป็นการส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน สมกับเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 23(4) ที่กล่าวว่า การศึกษาทั้งใน นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ ความรู้ และด้านประสบการณ์ให้กับนักเรียน เพราะสถานศึกษาเป็นแหล่งจัดการด้านความรู้และปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้เกิดกับเยาวชน ซึ่งนอกเหนือจากการบริหารงานหลัก ๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบข่าย การบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และการบริหารทั่วไปในภาพรวม แล้ว งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียนซึ่งอยู่ในขอบข่ายของการบริหารทั่วไป ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 แต่เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตามกระแสโลกาภิวัตน์ของสภาพสังคมในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนจำนวนมาก ไม่อาจปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมดังกล่าว จึงมักมีพฤติกรรมไปในทางที่เสื่อมเสีย ตลอดจนสร้างปัญหาให้แก่สถานศึกษาและสังคมได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีที่ตั้งใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวและชุมชน จึงพบปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนนักเรียน ในหลายด้าน โดยเฉพาะโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนที่เรียนในระดับนี้กำลังอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ และอ่อนไหวต่อสภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงและจากการสำรวจการกระทำผิดระเบียบวินัยของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ยังพบว่า นักเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยเป็นจำนวนมาก ลักษณะความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ หนีโรงเรียน แต่งกายไม่เรียบร้อย ทะเลาะวิวาท ชู้สาว แสดงกิริยาก้าวร้าว เนื่องจากพื้นที่ตั้งมีแหล่งอบายมุขต่าง ๆ จำนวนมาก เป็นสิ่งกระตุ้นให้นักเรียนประพฤติผิดระเบียบวินัยจึงทำให้การดำเนินงานและวางแผนการทำงานที่

ค่อนข้างยาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, 2562) ปัญหาดังกล่าวข้างต้นจะลดลงถ้าการบริหารกิจการนักเรียนมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้สนใจทำวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยนำหลักการบริหารงานกิจการนักเรียนประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้มีการบริหารงานด้านงานกิจการนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดผลดีต่อผู้เรียน มีชีวิตที่ดี และอีกทั้งเพื่อเป็นสารสนเทศ ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาได้นำไปบริหารงานกิจการนักเรียน ให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1.1 การศึกษาการดำเนินงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2562 จาก 24 โรงเรียน จำนวน 716 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, 2562)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2562 จาก 24 โรงเรียน จำนวน 254 คน ซึ่งผู้วิจัยได้หาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970)

ขั้นตอนที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารงาน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการสอน โดยมีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการดำเนินงาน กิจการนักเรียน

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เมื่อผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อพบว่า ด้านที่ศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ สูงสุดและระดับต่ำสุด ก็จะทำเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงและพัฒนาเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียน

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือจากภวนิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล (2556) ที่ศึกษาวิจัย เรื่องการบริหาร กิจการนักเรียนของโรงเรียนจรัญราษฎร์รังสฤษดิ์ นำมาประยุกต์ใช้กับบริบทและสถานที่ของศึกษา เรื่องแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และผู้วิจัยได้หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใหม่

2. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

3. ขอนหนังสือจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม ถึงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน และคำนวณหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและการใช้ภาษา เพื่อนำมาปรับปรุงโดยใช้เทคนิค Item - Objective Congruence Index (IOC) ได้มี IOC อยู่ช่วง คະแนนระหว่าง 0.80 - 1.00 หลังจากที่ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน คือ โรงเรียนบ้านลาดใหญ่สามัคคี จังหวัดสมุทรสงคราม แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α Coefficient) ของ Cronbach โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) มี $\alpha = 0.95$ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555)

5. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข แล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บ ข้อมูลต่อไป

6. เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการแบบสอบถามแล้ว ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุด นำมาเป็นข้อคำถามเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น
7. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในส่วนของการแบบสัมภาษณ์

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จะเป็นหน่วยงานที่แจกแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัด
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพราะครูจะส่งแบบสอบถามคืนมาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
4. ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ซึ่งในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 254 ชุด แบบสอบถามที่ตอบกลับมา 254 ชุด คือ เป็นร้อยละ 100
5. ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์และนำเสนอต่อไป
6. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)
2. ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหาร ครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ผู้บริหาร ครู ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งหน้าที่เป็นครู และมีประสบการณ์ในการสอนอยู่ระหว่าง 5-10 ปี
2. การดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.27$) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.24$) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.19$) และด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน

($\bar{X} = 4.16$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.11$) ดังมีรายละเอียดแต่ละด้านดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน พบว่า การดำเนินการงานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือโรงเรียนมีการเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติแก่นักเรียน ครูและผู้ปกครอง รับทราบโดยทั่วกันและโรงเรียนรับผิดชอบในการปฏิบัติงานการบริหารงานกิจการนักเรียน กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ ครูมีการนำระเบียบและแนวปฏิบัติของโรงเรียนที่ปรับปรุงพัฒนาเป็นปัจจุบันไปใช้กับนักเรียน ($\bar{X} = 4.13$) ครูมีการจัดทำแผนงานการบริหารกิจการนักเรียนเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.11$) และโรงเรียนมีการรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นระบบ ความเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือโรงเรียนมีการกำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติสำหรับใช้ในโรงเรียนเป็นเอกสารคู่มือครูและคู่มือนักเรียน ที่เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 4.02$)

2.2 ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน พบว่า การดำเนินการงานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงานตามขอบข่ายงานกิจการนักเรียนที่กำหนดและโรงเรียนมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.24$) ครูมีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน ($\bar{X} = 4.22$) โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการบริหารงานกิจการนักเรียนร่วมกับโรงเรียนในเครือข่ายด้วยกันผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.19$) ครูมีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.16$) โรงเรียนมีการกำหนดขอบข่ายตามภาระการบริหารงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.13$) ครูมีการวางแผน กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน ($\bar{X} = 4.08$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานกิจการนักเรียนอย่างครบถ้วนถูกต้องเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.39$)

2.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม พบว่า การดำเนินการงานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมา คือ ครูมีการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียน ผู้ประพฤติดีโดยการให้รางวัลหรือมอบเกียรติบัตร ($\bar{X} = 4.35$) ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นประจำและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.33$) ครูมีการจัดกิจกรรม

ส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยเป็นประจำและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.31$) ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เป็นประจำและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.27$) ครูมีการเผยแพร่เกียรติประวัติของนักเรียนที่ประพฤติดีให้ปรากฏ ($\bar{X} = 4.15$) ครูมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการยกย่องให้กำลังใจนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.13$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีการบันทึกเกียรติประวัติของนักเรียนไว้เป็นหลักฐานและเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.00$)

2.4 ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน ($\bar{X} = 4.32$) ผู้บริหารมีการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อปฏิบัติงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.31$) ครูมีการคัดกรองนักเรียนโดยจัดทำ SDQ ครบทุกคน ($\bar{X} = 4.30$) ครูมีการดำเนินงานป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียน ($\bar{X} = 4.28$) ครูมีการแก้ปัญหานักเรียนร่วมกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.27$) ครูมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X} = 4.24$) ครูมีแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.20$) ครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนและจำแนกนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุม ($\bar{X} = 4.17$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.15$)

2.5 ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่า การดำเนินการการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการใช้สิทธิในการเลือกตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมา คือ ครูมีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนตามแนวทางการเลือกตั้งทั่วไป ($\bar{X} = 4.42$) ครูมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนและกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านประชาธิปไตย ($\bar{X} = 4.39$) ครูมีการประชาสัมพันธ์/รณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.38$) ครูมีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการเป็นประจำ ($\bar{X} = 4.34$) ผู้บริหารมีการจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.31$) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีการจัดทำคู่มือชี้แจงเผยแพร่หลักประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.07$)

2.6 ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน พบว่า การดำเนินการการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดีปานกลาง ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา คือ ครูมีการรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบทุกปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.27$) ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.25$) ผู้บริหารมีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้

($\bar{X} = 4.22$) ครูมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.20$) ผู้บริหารมีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.94$)

3. แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

3.1 ควรมีการวางแผนการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยคณะกรรมการการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน ในการดำเนินงานให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

3.2 สร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญของงานกิจการนักเรียน ควบคู่กับการสอนหนังสืออบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต

3.3 ส่งเสริมการสานสัมพันธ์ของครูในโรงเรียนหรือนอกเครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาการผู้เรียน

3.4 อบรมสร้างเสริมวินัยให้กับนักเรียน การปฏิบัติตน และแนวทางการเป็นครูมืออาชีพในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 ให้ครูได้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

3.6 มอบรางวัลเกียรติยศให้ครูผู้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ เพื่อเป็นรางวัลและเป็นที่ยอมรับ

3.7 ควรมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และประสานความร่วมมือในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้นครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการนำเสนอข้อมูล ความรู้และเทคนิควิธีที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.8 ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

3.9 ควรมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับนักเรียนที่ประกอบคุณงามความดี โดยการดำเนินการให้จัดกิจกรรมการแข่งขันประกวดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนในระดับแต่ละระดับชั้น และครูที่มีความเอาใจใส่ในงานประเมินผลงานมีความชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. การดำเนินการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี อาจเนื่องมาจากการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครได้บริหารกิจการนักเรียนโดยการส่งเสริม

การจัดบริการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดการบริการห้องสมุด การจัดการด้านสุขภาพอนามัย มีการประชาสัมพันธ์ที่สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและนักเรียน อีกทั้งยังมีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น ตลอดจนถึงการปกครองนักเรียนในด้านความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา และโรงเรียนยังมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสำเร็จในชีวิต โดยทั้งนี้โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนองความต้องการของนักเรียนอันเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร กล่าวคือ การพัฒนาคนให้เป็นผู้มีอุปนิสัยที่สมบูรณ์ คือเป้าหมายสูงสุดที่จะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เป็นผู้ที่ใช้ได้ในสังคม ดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันและอนาคตได้อย่างปกติสุข เป็นต้นว่า กิจกรรมกีฬา กิจกรรมค่าย คุณธรรม กิจกรรมค่ายลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมวิชาการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาทิตยา เวชกรรม (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า สภาพการการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะโรงเรียนมุ่งพัฒนา นักเรียนให้มีความสำเร็จในชีวิต

1.1 ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมมีการดำเนินงานรายด้านอยู่ในระดับดี โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายของ สพฐ. โรงเรียนมีการจัดการประชุมวางแผนงาน เพื่อทำการรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน และปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับยุคสมัย เพื่อเผยแพร่ให้กับครู นักเรียนและผู้ปกครองทราบ และมีการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน รวมถึงการกำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนอย่างชัดเจนสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรฤทธิ บุญญานุกูล (2559) ที่ศึกษาการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเครือข่าย 1 อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ด้านงานกิจกรรมนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนด้านนี้ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี รายด้านอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนได้มีการจัดประชุมเพื่อกำหนดขอบข่ายของงานกิจการนักเรียน มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบตามขอบข่ายงานที่กำหนดไว้ครบทุกงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาทิตยา เวชกรรม (2558) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า สภาพการการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนด้านนี้ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี รายด้านอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม เช่น พัฒนาสังคม

การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ยกย่องให้กำลังใจผู้ที่ประพฤติดี ศึกษาสภาพปัญหา พฤติกรรมนักเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนงานปกครองนักเรียน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาวิ กริธาทรัพย์ (2553) ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม สังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า การปลูกฝังในเรื่องงาน ประชาธิปไตยและวินัยนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สามารถอยู่อาศัยร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โรงเรียนจึงจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองงานประชาธิปไตย เช่น งานสภานักเรียน และวินัยนักเรียนโดยนำเอากิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เข้ามามีบทบาทในการรักษาวินัย

1.4 ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนด้านนี้ โดยภาพรวมรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะการนิเทศการศึกษา มีการติดตาม กำกับ ดูแลอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ครูที่ยังมีปัญหาในการปฏิบัติงานไม่ได้รับการแนะนำช่วยเหลือที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานดา ผิวสวัสดิ์ (2556) ที่ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งต่อ รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนา ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.5 ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนด้านนี้ โดยภาพรวมรายด้าน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักสูตรมีการส่งเสริมหลักประชาธิปไตยชัดเจน มีการทำคู่มือเผยแพร่หลักประชาธิปไตย และให้มีการประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น การเลือกตั้งสภานักเรียน และให้ครูสอดแทรกบูรณาการหลักประชาธิปไตยในการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนาวิ กริธาทรัพย์ (2553) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม สังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การปลูกฝังในเรื่องงาน ประชาธิปไตยและวินัยนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สามารถอยู่อาศัยร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โรงเรียนจึงจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองงานประชาธิปไตย เช่น งานสภานักเรียน และวินัยนักเรียนโดยนำกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เข้ามามีบทบาทในการรักษาวินัยนักเรียน

1.6 ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนด้านนี้ โดยภาพรวมรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับดีอาจเป็นเพราะโรงเรียนได้จัดให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในเรื่องของการประเมินผล และมีการนิเทศกำกับติดตามผลการดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ประเมินผลการ

ดำเนินงานเพื่อนำผลการประเมินนั้นไปใช้ปรับปรุงและพัฒนางานกิจการนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กฎณ์ จันทวงค์ (2553) ที่ได้ศึกษาแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาการบริหารงาน กิจการนักเรียนโรงเรียนนวมวิทย์ ฝ่ายมัธยม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนนวมวิทย์ ฝ่ายมัธยม จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้แนวทางการดำเนินงาน ในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน ดังนี้

2.1 ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุด ควรมีการจัดทำคู่มือชี้แจงเผยแพร่หลักประชาธิปไตยในโรงเรียน มีการจัดทำแผนงานและโครงการ ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อีกทั้งฝ่ายกิจการนักเรียนประสานงานกับครูกลุ่มสาระ สังคมศึกษาในการจัดทำคู่มือเผยแพร่หลักประชาธิปไตยเพื่อเผยแพร่ให้กับนักเรียนและสามารถใช้ เป็นสื่อในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาได้อีกด้วย แนวทางการพัฒนาด้านการดำเนินการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน เน้นการประสานงานร่วมมือกันระหว่างฝ่ายกิจการนักเรียนกับครูกลุ่มสาระ สังคมศึกษาในการส่งเสริมประชาธิปไตยโดยให้จัดทำเพิ่มเติมในคู่มือนักเรียน และให้ครูทุกคนให้ สอดแทรกบูรณาการหลักประชาธิปไตยในการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ

2.2 ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ โรงเรียน ควรมีการจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติ คู่มือครู คู่มือนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงาน ของครู หรือแนวทางการปฏิบัติของนักเรียนเป็นไปในแนวทางเดียวกันและมีมาตรฐาน จึงต้องอาศัย การมีส่วนร่วมของครูทุกคนในการจัดทำเอกสารคู่มือครูและคู่มือนักเรียนขึ้นและให้สถานักเรียน มีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือนักเรียน แนวทางการพัฒนาด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ให้กิจการนักเรียนมีบทบาทในการดูแลพฤติกรรมของนักเรียนมากขึ้น โดยเน้นการจัดกิจกรรมที่ป้องกัน ปัญหาทางเพศ ปัญหายาเสพติด และระเบียบวินัยของนักเรียน เช่น กิจกรรมป้องกันแม่วัยใส รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด และชี้แจงระเบียบการแต่งกายของนักเรียน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน กิจการนักเรียนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากนักเรียนใช้เวลาส่วนมากอยู่นอกโรงเรียนผู้ปกครองควรให้ ความร่วมมือช่วยกันดูแลนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุน ติดตาม การจัดทำคู่มือชี้แจงการวางแผนงานกิจการ นักเรียนในโรงเรียน
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนงาน/ โครงการส่งเสริมงานกิจการ นักเรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
3. ผู้บริหารควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวางแผนงานกิจการนักเรียน ในโรงเรียน/นิเทศ ติดตามการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารโรงเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กานดา ผิ่วสวัสดิ์. (2556). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กรฤทธิ บุญญานุกุล. (2559). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของ
โรงเรียนเครือข่ายอำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552.
[ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <https://sgs.bopp-obec.info/menu> (2562, 18 พฤษภาคม).
- กฤษณ์ จันทะวงศ์. (2553). แนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียน
วชิรวิทย์ฝ่ายมัธยม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นาวิ กริธาทรัพย์. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน
โรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรมสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- วณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล. (2556). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจรัญญูภูมิรังสฤษดิ์.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (2562). โรงเรียนขยายโอกาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก:
<http://www.skn.go.th>. (2562, 22 กันยายน).
- อาทิตยา เวชกรณ์. (2558). แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities.** **Journal of Education and Psychological Measurement.**
[Online], Available: <http://journals.cluteonline.com/index.php/TLC/article/viewArticle/96> (2019, 12 July).